

meldde een adulte Kleine Karekiet in de Ooijse Graaf, die tijdens de vangst op 11 juni geen actieve cloaca en vetgraad 2 had. Die werd later dat jaar in Noorwegen weer terug gevangen! Daaruit blijkt maar weer eens dat het consequent opschrijven van broedvlek, cloaca en (trek)vet mogelijkheden biedt om lokale broedvogels te onderscheiden van 'doortrekkers'.

Mogelijk zijn er ook nog andere methodes om 'niet lokale' vogels te onderkennen. Zo stelt Bert Winters voor om meer naar de 'life lists' van de CES vangsten te kijken; hij heeft voorbeelden van lokale vogels die binnen CES slechts éénmaal gemeld zijn.

Er ligt ook nog betrekkelijk weinig 'feitenmateriaal' om aan te tonen dat er 'veel' niet lokale vogels worden gevangen in de laatste (of in de eerste) CES periode. Het lijkt dus nog wat vroeg om nu al harde uitspraken te doen over het mogelijk nut van het verschuiven van de CES periode in bepaalde biotopen. En, zoals Bert Winters opmerkte, er is ook nog veel discussie mogelijk over de definitie van wat 'lokale vogels' zijn. Zijn dat vogels van binnen de netopstelling, of mogen ze ook van een duinmeertje verderop komen? Er is dus nog ruim voldoende stof voor discussie voor de volgende CES dag!

Literatuur

- Schekkerman H, van der Jeugd HP & Majoor, F (2011). Date limits do not reduce bias caused by transient birds in productivity and abundance indices derived from Constant Effort ringing data in The Netherlands. *Bird Study*, in press.
- van Spanje T & Majoor F (1996). *Constant Effort Sites (CES) Handleiding*. Op Het Vinkentouw, speciale uitgave, maart 1996, blz.1-27.

Gijs van Tol, gijsvantol@yahoo.com

Noot Vogeltrekstation

In de statistische berekening van de jaarlijkse overleving binnen het CES wordt rekening gehouden met het voorkomen van niet-lokale vogels. Door slim gebruik te maken van de informatie die verkregen wordt uit terugvangsten binnen hetzelfde seizoen kan effectief gecorrigeerd worden voor het voorkomen van niet-lokale vogels, zodat de overlevingsschattingen niet 'vervuild' raken. Rekening houden met het voorkomen van niet-lokale jonge vogels die de reproductieindex vervuilen is moeilijker, maar de berekeningen van Hans Schekkerman laten heel duidelijk zien dat het weglaten van één of meer vangdagen geen oplossing biedt.

Verrassing

Jan Hendriksma

Het is meer dan 40 jaar geleden dat ik, in het bezit van een pulli vergunning, langs het Sneekermeer op pad was met de bedoeling om jonge weidevogels te ringen. In die tijd zag het veld er nog wel wat anders uit als tegenwoordig natuurlijk. In die omgeving waren nog verscheidene baltsplaatsen van de Kemphaan. Het was dan ook niet een grote uitzondering wanneer een vogel als een tureluur, maar dan zonder lichte vleugelstreep bijna zwijgend om je heen cirkelde, alleen een zacht kuk, kuk, kuk kon je horen. Ik kon dan heel zo nu en dan een kemphaanpul ringen. Prachtige beestjes waren dat, gemarmerd op het ruggetje.

Kom daar nu nog maar eens om. Wel dat kwam ik gistermiddag. Ik ken een boer die nog een echt ouderwetse bedrijfsvoering heeft. Hij maait dan wel met een cyclomaai met een wildverrijver die wel 3 meter voor de trekker uitsteekt en uiteraard maait hij laat. In zijn kruidenrijke veld broeden dan ook wel 20 gruttoparen en hij dacht ook zelfs een broedende Kemphen te hebben maar dat leek mij wel wat al te optimistisch. Maar gisteren belde hij mij of ik even langs kon komen en wat ringen meenemen van de kemphaanmaat. En jawel hoor, uit een slootwal konden we 2 pulletjes vissen, ringen en fotograferen. Omdat de meeste ringers waarschijnlijk nog nooit een jonge kemphaan hebben gezien doe ik hier een foto bij. Ik hoop dat hij goed overkomt want dat weet je bij mij nooit. Is het niet een plaatje? Groetend, Jan

Kemphaan pul, 5 juni 2010 Foto dhr. Booij

Terugmeldingen 2010-3

Henk van der Jeugd

De hier vermelde terugmeldingen zijn vrijwel altijd ingezonden door de betreffende ringer of melder, en soms geselecteerd uit onze databank. Een fotokopie (of uw attendering via e-mail) van uw memorabele melding is altijd *van harte* welkom.

Terugmeldingen van vogels met Nederlandse ringen en/of vogels gevonden in Nederland die om de één of andere reden bijzonder zijn.

Rosse Grutto, *Limosa lapponica*, **Arnhem 1218332**

Van de bijna 4000 Rosse Grutto's die in de loop der tijd door Joop Jukema met het wilsterslagnet werden gevangen en geringd, vormt deze vogel een uitzondering door de hoge leeftijd. De vogel werd geringd op 15 mei 1984 in de Peasenser polder buitendijks als man na 2kj, en gecontroleerd op 17 mei 2010 bij Nes op Ameland. Een Rosse Grutto van minimaal 27 jaar oud.

Zwarte Ooievaar, *Ciconia nigra*, **Hiddensee CA 013315**

Op 19 augustus 2010 werd de kleurring van deze vogel (T188) afgelezen op Het Loo nabij Apeldoorn door Prof. mr. Pieter van Vollenhoven. De vogel was op 22 juni op het nest geringd in het Spreewald ten zuidoosten van Berlijn. Een tweede jong uit hetzelfde nest, T187, werd een week eerder in de buurt van Dresden gezien, hetgeen kan duiden op een onafhankelijke najaarstrek van de nestgenoten. Geringde (oranje) Zwarte Ooievaars zijn zeldzaam in Nederland. Lees meer op www.ooievaars.eu

Zwarte Ibis, *Plegadis falcinellus*, **Madrid Icona 7110525**

Op 28 december 2009 werd een dode Zwarte ibis gevonden langs de Hoofdweg in de Haarlemmermeer. De vogel droeg een kleurring en bovengenoemde metalen ring. De Spaanse ringgegevens zijn nog niet verwerkt. Het is pas de tweede keer dat een geringde Zwarte Ibis in Nederland opduikt. Het vorige geval stamt uit 1926 en betreft een vogel die enkele maanden eerder in Hongarije geringd werd als nestjong.

Henk van der Jeugd - Vogeltrekstation

Mededelingen van het VT

Henk van der Jeugd

GRIEL

Voor zover bekend hebben alle ringers en melders die GRIEL gebruiken willen nu toegang tot GRIEL. Mocht u desondanks problemen hebben met inloggen stuurt u ons dan een berichtje.

Op <http://www.vogeltrekstation.nl/griel.htm> vindt u informatie over GRIEL. U treft daar de laatste versie van de handleiding aan (momenteel versie 1.3). Ook is er een sectie 'veel gestelde vragen' in de maak. Wegens tijdgebrek gaat het werken aan de handleiding en deze sectie langzaam. We zouden dat graag anders zien, maar onze

capaciteit is helaas beperkt. We vragen daarvoor uw begrip.

Tot nu toe zijn vier GRIEL workshops gezamenlijk georganiseerd zijn door Vogeltrekstation en lokale ringers. Wilt u een dergelijke workshop bij u in de buurt organiseren, en heeft u daarvoor een goede lokatie op het oog, neem dan contact op met Vogeltrekstation. Op de lokatie dient een **goede** internettoegang voorhanden te zijn.

Begin december zal er een verbeterde versie van GRIEL online zijn. In de nieuwe versie is het o.a. mogelijk om naast het aangeven van de locatie m.b.v de google kaart ook direct de coördinaten van de locatie - in graden, minuten en seconden, in te voeren. Wanneer u inlogt ziet u op de welkom pagina of de nieuwe versie online is. U kunt lid worden van het GRIEL-forum door een email te sturen naar: peterfanzwol@gmail.com.

100 jaar vogels ringen

In 2011 is het 100 jaar geleden dat de eerste officiële Nederlandse vogelring werd aangelegd. Daarmee werd de basis gelegd van wat inmiddels is uitgegroeid tot een niet meer weg te denken onderzoeksmethode waarmee individuele vogels gevolgd kunnen worden. Gedurende deze 100 jaar zijn er in Nederland circa 10,5 miljoen vogels van een metalen ring voorzien!

In 2011 staat Vogeltrekstation uitgebreid stil bij het 100-jarig jubileum. Op de nieuwe website die in december online gaat is een speciale pagina gemaakt waar u informatie vindt over alle activiteiten in het jubileumjaar. De hoogtepunten worden gevormd door een tweetal gebeurtenissen in mei en september 2011:

Op 24 mei 1911 werd de eerste Nederlandse vogelring aangelegd bij een Spreeuw te Nijkerk. Exact 100 jaar later spelen we dit na! Een historisch spektakel met tal van gebeurtenissen. De organisatie is nog in volle gang en u hoort hier binnenkort meer over. Op 9 september 2011 organiseren we het symposium '100 jaar vogels ringen' in Naturalis te Leiden voor ringers en genodigden. Het programma wordt momenteel vormgegeven, en ook hierover hoort u later meer.

Naast deze twee hoogtepunten zal Vogeltrekstation in 2011 uitgebreid in de diverse media te horen en te zien zijn. Ook zullen we met een geheel vernieuwde informatiestand aanwezig zijn op diverse evenementen. U kunt de informatiestand bekijken op de aanstaande ringersdag. Bent u zelf betrokken bij een